

Středa, 16. ledna 2019

P8_TA(2019)0031

Provádění obchodní dohody mezi EU a Kolumbií a Peru

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2019 o provádění Obchodní dohody mezi Evropskou unií a Kolumbií a Peru (2018/2010(INI))

(2020/C 411/11)

Evropský parlament,

- s ohledem na Obchodní dohodu mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Kolumbií a Peru na straně druhé ⁽¹⁾,
- s ohledem na plán dohodnutý v roce 2012 mezi Evropským parlamentem a vládami Kolumbie a Peru,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2012 o Obchodní dohodě EU s Kolumbií a Peru ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení o přistoupení Ekvádoru k Obchodní dohodě uzavřené mezi EU a jejími členskými státy a Kolumbií a Peru ⁽³⁾,
- s ohledem na své doporučení Radě a Komisi ze dne 13. prosince 2017 v návaznosti na vyšetřování praní peněz, vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům ⁽⁴⁾,
- s ohledem na obchodní statistiky a údaje, které poskytuje mj. Eurostat ⁽⁵⁾, na Globální index práv 2018 Mezinárodní konfederace odborových svazů (ITUC) ⁽⁶⁾ a na zprávy kolumbijské Národní odborové školy (ENS) ⁽⁷⁾;
- s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro mezinárodní obchod (A8-0446/2018),

- A. vzhledem k tomu, že Obchodní dohoda EU s Kolumbií a Peru (dále jen „dohoda“) představuje vztah založený na pravidlech, zakotvený společnými hodnotami a mezinárodními normami v oblasti lidských a pracovních práv, životního prostředí a udržitelného rozvoje, jenž má potenciál významně pozitivně ovlivnit socioekonomický rozvoj stran dohody, hospodářskou integraci, udržitelný rozvoj, lidská práva, další spolupráci na regionálních a globálních otázkách a sblížit dotčené země a jejich občany;
- B. vzhledem k tomu, že Peru je jedním z nejrychleji rostoucích a nejotevřenějších hospodářství v regionu s obchodem představujícím 44 % HDP; vzhledem k tomu, že Kolumbie je třetí největší ekonomikou v Latinské Americe a očekává se, že v letech 2019–2020 se její hospodářský růst dále zrychlí;
- C. vzhledem k tomu, že provádění obchodních dohod, včetně jejich dopadů v sociální a environmentální oblasti, je stěžejním prvkem monitorovací činnosti Evropského parlamentu;
- D. vzhledem k tomu, že dohodu je nutné posuzovat s ohledem na situaci závažné hospodářské a humanitární krize ve Venezuele, v jejímž důsledku dochází k rozsáhlé migraci do Kolumbie a Peru; vzhledem k tomu, že obě země přijaly velký počet venezuelských migrantů;

⁽¹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/march/tradoc_147704.pdf.

⁽²⁾ Úř. věst. C 332 E, 15.11.2013, s. 52.

⁽³⁾ Úř. věst. C 366, 27.10.2017, s. 144.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 369, 11.10.2018, s. 132.

⁽⁵⁾ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/statistics/>.

⁽⁶⁾ „2018 ITUC Global Rights Index – The World’s Worst Countries for Workers“, Mezinárodní konfederace odborových svazů, 2018, <https://www.ituc-csi.org/ituc-global-rights-index-2018>.

⁽⁷⁾ <http://www.ens.org.co/lee-y-aprende/lee-y-descarga-nuestras-publicaciones/informes-sislab/>.

Středa, 16. ledna 2019

1. zdůrazňuje, že strategické hodnoty dohody přesahují oblast obchodu, neboť dohoda vytváří pevný základ pro hlubší vztah s dlouhodobým závazkem v oblasti dodržování lidských práv, sociálních práv, práv domorodých národů a drobných zemědělců, jakož i práv v oblasti životního prostředí, a přispívá k vytváření strategického partnerství mezi EU a Latinskou Amerikou;
2. připomíná, že je důležité posilovat spolupráci s cílem zachovat a upevnit mnohostranný obchodní systém, který je základním pilířem pro dosažení cílů udržitelného rozvoje a zárukou správy ekonomických záležitostí založené na pravidlech a který zajišťuje spravedlivější, inkluzivnější a udržitelnější obchod; konkrétně připomíná svou podporu Světové obchodní organizaci (WTO), zdůrazňuje její úlohu při vytváření hospodářské stability a podpoře růstu a rozvoje, a vyzývá strany dohody, aby dialogu, který dohoda posílí, využívaly k identifikaci a rozvíjení společných strategií pro nezbytnou modernizaci WTO;
3. zdůrazňuje, že dohoda skýtá příležitost k posílení nejen meziregionální, ale i intraregionální spolupráce a obchodu mezi Kolumbií, Peru a Ekvádorem;
4. vítá začlenění Ekvádoru do dohody, neboť se jedná o další prvek, jenž pomůže posílit regionální integraci, a zdůrazňuje konstruktivní úlohu, kterou sehrály všechny strany dohody v úspěšném završení celého procesu; připomíná, že dohoda zůstává otevřenou pro přistoupení dalších zemí;
5. důrazně podporuje kolumbijskou mírovou dohodu a připomíná potenciální výhody a to, že je nutné dohodu maximálně využít, aby napomáhala naplňování mírové dohody, včetně integrované půdní reformy, a procesu usmíření v Kolumbii; domnívá se, že dohoda poskytuje značné příležitosti k růstu a zaměstnanosti, mj. pokud se jedná o konkrétní výzvy, jako je diverzifikace hospodářství, produktivní vývoj nebo zavádění plánovitého využívání půdy, zejména v nejchudších regionech, které byly závažně postiženy dlouhotrvajícím vnitřním konfliktem; trvá na tom, že je třeba v zájmu podpory mírové dohody v Kolumbii plně využít celý potenciál dohody, a domnívá se, že již brzy přinese své ovoce v podobě hospodářského a sociálního rozvoje v souladu s Agendou pro udržitelný rozvoj 2030; připomíná, že klíčem k budování udržitelného míru zdola nahoru, zejména ve venkovských oblastech, je rovněž soustavná a strukturovaná podpora občanské společnosti a dialog s ní;
6. vítá skutečnost, že dohoda otvírá trhy mj. se zbožím, službami, vládními zakázkami a investicemi, což může, staví-li se na zásadách udržitelného vývoje, vytvářet příležitosti pro formální a kvalitní zaměstnání, lepší pracovní podmínky a životní úroveň a pro rozšiřování obchodu a investic;
7. bere na vědomí, že obchod mezi EU, Kolumbií a Peru od vstupu dohody v platnost poklesl; zastává nicméně názor, že dohoda částečně vyrovnává negativní trendy mezinárodních obchodních toků, klesající ceny komodit a hospodářské zpomalení v Latinské Americe a nepochybně má stabilizační efekt;
8. vítá skutečnost, že stav investic EU v Kolumbii a Peru vzrostl, a upozorňuje, že EU je v obou zemích největším zahraničním investorem;
9. vítá skutečnost, že dohoda pomáhá mj. společnostem v odvětví služeb, neboť podporuje správné regulační postupy, zlepšuje domácí regulaci a transparentnost a posiluje právní jistotu, a že může sloužit jako inkubátor na podporu digitálního podnikání v regionu, a přispět tak ke snižování chudoby a vytváření pracovních míst;
10. podporuje vytvoření zvláštní pracovní skupiny, jak uvádí článek 109 dohody, která by projednávala regulační otázky týkající se obchodu se službami a elektronického obchodu, neboť je třeba zajistit podporu vyváženého a spravedlivého konkurenčního prostředí v oblasti digitálního ekosystému;
11. upozorňuje, že dohoda přispívá k modernizaci a diverzifikaci vývozu z Kolumbie a Peru a má kladný dopad na kolumbijské a peruánské malé a střední podniky, avšak připomíná, že čísla spojená s příslušnými objemy a tvorbou pracovních míst jsou velmi nízká, a rovněž připomíná, že k podobnému pokroku docházelo i v předchozích obdobích; vyzývá Komisi, aby do svých budoucích analýz zařadila situaci místních podniků a hospodářskou diverzifikaci; poukazuje

Středa, 16. ledna 2019

na to, že dohoda má potenciál více přispět k rozvoji kolumbijské a peruánské start-upové scény, zejména pokud jde o podnikatelské komunity regionu v městských střediscích, jako jsou Bogotá, Medellín a Lima; zdůrazňuje však, že v zájmu podpory hospodářského rozvoje a vytváření pracovních míst a současného úplného dodržování norem v oblasti životního prostředí a lidských práv je nutné učinit více pro diverzifikaci vývozu a jeho odklon od tradičních minerálních, ropných a zemědělských produktů, které představují až 70 % objemu vývozu, a příklon ke zpracovanému zboží a produktům s větší přidanou hodnotou;

12. zdůrazňuje, že od prozatímního vstupu dohody v platnost začalo do EU vyvážet 1 155 kolumbijských podniků, z nichž 328 patří mezi malé a střední podniky, a 2 328 peruánských podniků, z nichž malé a střední podniky tvoří 90 %; vyzývá strany dohody, aby dále podporovaly proces internacionalizace malých a středních podniků a jejich reciproční přístup na trh a aby v této souvislosti pravidelně poskytovaly přesné údaje o odvětvích činnosti a míře konsolidace aktivit malých a středních podniků;

13. naléhavě vyzývá obě strany, aby zrychlily tempo provádění dohody a zlepšily informovanost o ní; zastává názor, že mnoho malých a středních podniků v EU, Kolumbii a Peru neví o příležitostech, které dohoda skýtá; vyzývá proto strany dohody, aby prozkoumaly míru využívání preferencí ze strany především malých a středních podniků a aby přijaly účinná opatření ke zvýšení povědomí o příležitostech a přínosech vyplývajících z dohody, mj. prostřednictvím zřízení kontaktních míst a vytvoření specializovaných internetových stránek pro malé a střední podniky;

14. vítá skutečnost, že vývoz zemědělských produktů z EU do obou zemí od prozatímního provádění dohody významně vzrostl, nicméně žádá Komisi, aby situaci důkladně sledovala a aby informovala Evropský parlament o účincích dohody na produkci potravin pro místní trh; připomíná, jak je důležité, aby byl obchod inkluzivnější a aby v Kolumbii i Peru a nyní i v Ekvádoru usnadňoval odpovídající začleňování malých zemědělců do hodnotových řetězců;

15. připomíná, že pro citlivá zemědělská odvětví byly stanoveny ochranné doložky a že by Komise v tomto ohledu měla zpřístupňovat důkladnější a pravidelnější informace o vývoji na trhu, a to jak Evropskému parlamentu, tak dotčeným průmyslovým odvětvím;

16. uznává, že všechny strany dohody dosáhly pokroku v oblasti řešení obchodních překážek a při provádění většiny ustanovení dohody, zejména pokud jde o sanitární a fytosanitární otázky, pravidla původu a technické překážky obchodu; připomíná však, že antidumpingové případy by neměly porušovat zásadní pravidla antidumpingové dohody WTO;

17. upozorňuje, že je zapotřebí dosáhnout dalšího pokroku mj. v těchto záležitostech:

- a) požadavky na certifikaci u masných a mléčných produktů;
- b) padělání, pirátství, neoprávněné užívání názvů zeměpisného označení EU a nevyřízená registrace zeměpisných označení;
- c) diskriminační zdanění dovážených lihovin;
- d) účinné provádění závazků v sociální a environmentální oblasti;
- e) nedostatečná transparentnost administrativních postupů;

18. domnívá se, že strany by měly využít doložku o revizi dohody s cílem začlenit mj.:

- a) komplexní kapitulu o mikropodnicích a malých a středních podnicích, která by dosáhla značného pokroku, pokud jde o usnadňování obchodu, odstraňování obchodních bariér a nadbytečné administrativní zátěže;
- b) specializovanou kapitolu věnovanou otázkám žen a mužů, v souladu s povinností EU podporovat prosazování rovného postavení žen, zakotvenou v článku 8 Smlouvy o fungování Evropské unie; vítá v této souvislosti skutečnost, že EU, Peru a Kolumbie podepsaly společné prohlášení týkající se obchodu a posílení hospodářského postavení žen;
- c) kapitolu o boji proti korupci, praní peněz a daňovým únikům;

Středa, 16. ledna 2019

- d) vhodný mechanismus řešení sporů pro kapitolu o obchodu a udržitelném rozvoji, jenž by vedle dalších metod vymáhání zahrnoval jakožto odrazující opatření i sankce, které by bylo možné použít v krajním případě u závažných a soustavných porušení, a to s náležitým ohledem na sociální partnery a organizovanou a reprezentativní občanskou společnost;
- e) specializovaná ustanovení týkající se obchodu, která umožní angažovanost v mezinárodních nástrojích, jež mají za cíl podporovat provádění mnohostranných dohod v oblasti životního prostředí, zejména Pařížské dohody o změně klimatu;
19. trvá na tom, že jednou z nejzávažnějších neobchodních překážek, které poškozují podnikatelské prostředí a prohlubují provozní potíže podniků, je korupce; vyzývá Komisi, aby dohodu využila ke sledování domácích reforem v partnerských zemích, pokud jde o zásady právního státu a řádné správy, a aby navrhla účinná protikorupční opatření;
20. bere na vědomí vstřícný přístup, jež prokázaly orgány obou zemí při spolupráci ve snaze o nalezení rychlého řešení zbývajících nevyřešených obchodních překážek;
21. bere na vědomí, že obě země vyjádřily konkrétní obavy, že nedokáží splnit některé normy v oblasti bezpečnosti potravin vyžadované pro vstup na trh EU, zejména pokud jde o nedávné legislativní návrhy EU týkající se obsahu kadmia v kakau, endokrinních disruptorů, nových potravin a palmového oleje, což může mít sociální dopady v některých z nezranitelnějších oblastí obou zemí, v nichž se produkce těchto potravin převážně soustřeďuje; vyzývá strany dohody, aby posílily a co nejlépe využívaly finanční a technickou spolupráci a aby zlepšily mechanismy včasného varování, transparentnost a výměnu informací o vnitřní legislativě a postupech, aby byly schopny předvídat měnící se vzorce a přizpůsobit se jim a dodržovat zákonné požadavky; žádá Komisi, aby zvážila zavedení doprovodných a podpůrných opatření, která by místním producentům pomáhala se splňováním požadavků EU v oblasti zdraví, v souladu se zásadou předběžné opatrnosti;
22. jak již vyzval ve svém usnesení ze dne 13. června 2012 o Obchodní dohodě EU s Kolumbií a Peru, trvá na tom, že je třeba prostřednictvím konkrétních akčních plánů účinně zavést zvláštní ustanovení související s plánem ochrany lidských, environmentálních a pracovních práv; zejména připomíná stranám dohody jejich závazek prosazovat normy, které zaručí svobodu sdružování, právo na kolektivní vyjednávání a důsledné a účinné inspekce práce, budou působit proti násilí na sociálních a etnických představitelích a pomocí vhodných mechanismů ochrany, kontroly a uplatňování zajistí ochranu životního prostředí; vítá v této souvislosti snahu kolumbijské vlády bojovat proti beztrestnosti v případě trestných činů, zejména prostřednictvím lepšího vyšetřování, ale trvá na tom, že je třeba vynaložit další úsilí a podniknout účinnější kroky s cílem vymýtit násilí páchané na obráncích lidských práv, ekologických aktivistech, odborářích, vedoucích činitelích etnik a komunit a ukončit neustávající páchání trestné činnosti na ženách;
23. bere na vědomí snahu vlád Kolumbie a Peru poskytnout venkovskému obyvatelstvu alternativu k pěstování koky, která je zpracovávána zločineckými organizacemi; vyzývá Komisi, aby spolupracovala s oběma vládami na nalezení řešení;
24. uznává, že dohoda uzavřená v roce 2017 mezi kolumbijskou vládou a odbory ve veřejném sektoru přinesla zlepšení pro více než milion pracovníků; upozorňuje na mimořádně nízké zapojení do odborových organizací a nárůst jednostranně stanovených mzdových a dávkových režimů („pactos colectivos“) namísto smluv kolektivního vyjednávání;
25. vítá skutečnost, že podle Poradního výboru odborových svazů při OECD došlo v Kolumbii ke zvýšení počtu inspektorů; zdůrazňuje, že pro zajištění účinných inspekcí práce jsou zapotřebí větší zdroje; žádá Komisi a Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), aby podporovaly úsilí Kolumbie o posílení inspekce práce, které pro kolumbijskou vládu – jelikož stát ztratil v průběhu dlouhého ozbrojeného konfliktu kontrolu nad částmi země – evidentně představují obrovskou výzvu, které je však zapotřebí uskutečňovat, a očekává, že budou prováděny další účinné inspekce, zejména ve venkovských oblastech; vyzývá Komisi, aby poskytla podrobné informace o počtu inspektorů a inspekce a o zjištěných nedostatcích; připomíná doporučení Poradního výboru odborových svazů při OECD, podle nějž je nutné počet inspektorů práce dále zvýšit na úroveň mezinárodních standardů;

Středa, 16. ledna 2019

26. vítá vynaložené úsilí a přijaté závazky Peru, pokud jde o posílení provádění jeho závazků vyplývajících z kapitoly o obchodu a udržitelném rozvoji dohody, ale trvá na tom, že je nutné vynaložit ještě více úsilí s cílem vyřešit problém násilí namířeného proti obráncům lidských práv, společenským a etnickým komunitním vůdcům, a zejména proti ženám; vítá nejnovější opatření, která Peru přijalo ke zlepšení inspekce práce, a vybízí Peru, aby i nadále posilovalo své úsilí v souladu s doporučením Mezinárodní organizace práce; vítá také skutečnost, že Peru vykonávalo v roce 2018 předsednictví správní rady Mezinárodní organizace práce (MOP), což dále posiluje odhodlání Peru, aby šlo v oblasti dodržování pracovních práv příkladem; zdůrazňuje rovněž, že dne 6. srpna 2018 Peru ratifikovalo rámcovou dohodu s MOP o podpoře důstojné práce v období 2018–2021; nicméně upozorňuje na neúčinné provádění úmluv č. 87 a 98 MOP a vyjadřuje své znepokojení nad nedávnými legislativními změnami, které mohou vést k oslabení ochrany životního prostředí; vyzývá Komisi, aby Parlament náležitě informovala o tom, jak bude nezávislým způsobem zpracovávat oficiální stížnost podanou organizovanou občanskou společností Peru na peruánskou vládu ve věci dodržování pracovních a environmentálních norem;

27. zastává názor, že užitečným prostředkem k identifikaci nevyřešených problémů a k povzbuzení vlád, aby dosáhly dalšího pokroku, pokud jde o splňování důležitých mezinárodních sociálních, pracovních a environmentálních norem, je dialog zástupců občanské společnosti EU, Kolumbie a Peru o ustanoveních dohody týkajících se obchodu a udržitelného rozvoje;

28. zdůrazňuje proto, že má-li se zajistit, aby všechny strany dodržovaly uznané pracovní normy a normy v oblasti ochrany životního prostředí, jsou klíčovými nástroji transparentní a inkluzivní mechanismy konzultací;

29. připomíná, že kapitola o obchodu a udržitelném rozvoji dohody předpokládá, že jednotlivé strany vytvoří domácí poradenské skupiny nebo výbory příslušné pro záležitosti související s prací, životním prostředím nebo udržitelným rozvojem, jejichž členy budou nezávislé a reprezentativní organizace občanské společnosti s vyváženým zastoupením zúčastněných subjektů z hospodářské, sociální a environmentální oblasti; vítá, že v Kolumbii byla zřízena konzultační skupina nezávislá na vládě; domnívá se, že Peru by mělo následovat příkladu Kolumbie a zajistit větší nezávislost a transparentnost; vítá rozhodnutí zástupců domácích poradních skupin EU a andských zemí pořádat každoroční společná setkání, která umožní lepší výměnu informací a osvědčených postupů a přípravu společných doporučení jednotlivým stranám dohody;

30. žádá Komisi, aby více usilovala o provádění patnáctibodového plánu v plném rozsahu s cílem zvýšit účinnost kapitol o obchodu a udržitelném rozvoji, a připomíná, že je zapotřebí, aby Komise pokračovala v dialogu s dotčenými subjekty, zejména Parlamentem, s cílem zajistit účinný mechanismus prosazování závazků v oblasti lidských práv, práce a ochrany životního prostředí;

31. připomíná, že legislativní změny, které by mohly vést ke snížení úrovně ochrany životního prostředí v zájmu podpory přímých zahraničních investic, nejsou v souladu s dohodou;

32. se znepokojením bere na vědomí značný podíl pracovníků zaměstnaných v Peru i Kolumbii v neformální ekonomice, a to zejména žen; zdůrazňuje, že je třeba vytvořit účinné politiky pro snížení tohoto podílu, a domnívá se, že dohoda by v tomto ohledu mohla pomoci tím, že pomůže vytvořit víc formálních pracovních míst, a to např. tím, že posílí opatření usnadňující hospodářskou činnost malých a středních podniků;

33. připomíná, že prahové hodnoty stanovené v rámci stabilizačního mechanismu pro banány, který je přílohou dohody a je účinný do roku 2020, je třeba dodržovat, a zdůrazňuje, že je zapotřebí i nadále sledovat dovoz banánů i po uplynutí doby, na kterou byl mechanismus sjednán, a že by strany dohody měly v této věci i nadále předkládat statistiky; vyjadřuje znepokojení nad tím, že Peru překročilo práh mechanismu stabilizace pro banány obsaženého v dohodě, a požaduje analýzu toho, jaký účinek to má na trhy v EU; připomíná, že se Komise zavázala, že situaci unijních producentů banánů posoudí do 1. ledna 2019 a v případě, že zjistí, že se situace na trhu nebo situace unijních producentů banánů podstatně zhoršila, lze uvažovat, se souhlasem stran dohody, o prodloužení období platnosti uvedeného mechanismu;

34. vítá přistoupení Kolumbie k OECD, k němuž došlo dne 30. května 2018 a které představuje uznání důležitých reforem, jež země provedla, když reformovala svůj systém soudnictví, zlepšila řízení a správu státních podniků a začala dodržovat Úmluvu OECD o boji proti podplácení; připomíná, že podle rozhodnutí Rady OECD musí Kolumbie po svém přistoupení předkládat orgánům OECD zprávy o pokroku, k nimž patří hodnocení v návaznosti na doporučení uvedená ve formálním stanovisku Výboru pro obchod; vybízí Peru, aby pokračovalo v provádění reformy v souladu s dohodou s OECD o programu pro zemi;

Středa, 16. ledna 2019

35. zdůrazňuje význam dalšího posílení mezinárodní spolupráce v mnohostranném, vícestranném a regionálním mezinárodním rámci v rámci WTO, např. v souvislosti s jednáním o dohodě o environmentálních produktech (EGA) a dohodě o obchodu se službami (TiSA);
36. oceňuje důležitou práci, kterou vykonaly vnitrostátní parlamenty v procesu ratifikace dohody, a žádá je, aby v tomto procesu pokračovaly; vyzývá ty členské státy, které tak dosud neučinily, aby zahájily proces posouzení ratifikace přistoupení Ekvádoru k dohodě;
37. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, ESVČ, Komisi, vládám Kolumbie a Peru a generálnímu tajemníkovi OECD.
-